

EL POBLE: CATALA

5 Cts. PREUS DE SUSCRIPCIÓ sense participació a la nostra BIBLIOTECAT CATALUNYA Y NACIONS IBERIQUES. 4 pàgines trimestralment 8 pàgines anualment. ANY IV Barcelona, dissabte 28 de setembre de 1907. NÚM. 590 REDACCIO Y ADMINISTRACIO: PLASSA SANTA AGNA, 17, PRAL.-TELEFON 723. PREUS DE SUSCRIPCIÓ y a un volum trimestralment la nostra BIBLIOTECAT CATALUNYA Y NACIONS IBERIQUES. 4 pàgines trimestralment 8 pàgines anualment. Cts. 5

MAQUINARIA MODERNA.

PERA TOTES LES INDUSTRIES

DAVID FERRER Y CIA S. EN CTA.
ESCUDELLERS, 6-BARCELONA

GARGANTA, NAS, OIDO. DR. SUNE MEDAN, dels Hospitals de Berlin de 2 a 5 y dies de festa de 11 a 12. — Cortis (Granvia, número 638, primer prop del Passeig de Gràcia).

OLIS FINIS MARISTANY

DR. C. COSTA Especialista en malalties de la gola, nas y orelles. Consulta de 2 a 5 y dies de festa de 11 a 12. — Cortis (Granvia, número 638, primer prop del Passeig de Gràcia).

MOSAICS E F ESCOFET & C

Ronda Sant Pere 8

Material Fotogràfic

MARCA REGISTRADA

RIBA, S. EN C.

PLAQUES SEQUES HAUFF

INSTANTANIES ORDINARIES
INSTANTANIES ORTOCROMATIQES
ANTIALBO ORTOCROMATIQES

Intensitat y claretat excel·lents. — Granulació molt fina. — Sense coloració groga. — Molt apropiat per a l'us de la fotografia.

PLACA FLAVINE HAUFF

Plaques instantànies ortocromàtiques de sensibilitat extraordinària al groc y al verd, reproduint fidelment els colors sense color groc.

REVELADORS HAUFF

en substància, cartutxos y solucions concentrades.

Existències de les meravelloses

PLAQUES AUTOCROMES LUMIERE

per a la fotografia dels colors, així com del material necessari per a la manipulació.

Plaça Catalunya, 20 • Barcelona

Dr. Perearnau dels Hospitals de París. Especialista en malalties de la gola, nas y orelles. Consulta de 2 a 5 y dies de festa de 11 a 12 y 8 a 6.

El catedràtic de cirurgia doctor RUSCA s'ha encarregat novament de la Clínica y despatx.

JOSEP BOSCH fa públic que el primer d'octubre següent sol al Centre d'Anàlisi, Pl. 9, entresol.

ESTUDIS UNIVERSITARIS CATALANS

Primer d'octubre obertura del curs de 1907-08

CÀTEDRES

Dr. Civil Català. Història de Catalunya. Economia Social y Política Aranzelaria. Literatura Catalana. Història de l'Art Català.

DE NOSTRA COL·LABORACIÓ

Juventut y Gloria

La teva vida podria ésser potent d'intensitat y de feresa. Els teus anys joves podrien sonar una fira — alto lapillo — en la teva petita història y en l'història més gran del teu país... y dorms encara. Dorms, defensat per l'excepció que hauria de condemnarte: *«soc jove»*.

«Soc jove», és dir, puc estalviar l'esforç, la fatiga, puc ésser patulant y viciós, hi ha temps d'esdevenir seriós, hi ha temps de transformar-se en personatge.

«Soc jove», y puc riure més fàcilment que les altres de les coses series de la vida. Soc jove... y un dia és la vida de l'home sobre la terra. Soc jove, soc l'alegria, y l'alegria és germana bessona de la llengüesca.

«Soc jove, y tot lo lleuger, tot lo fàcil, tot lo alegre es per mi: per mi la «poesia» y la «política», la pompa més que la força, la fama més que la glòria, l'aparència més que l'essència».

Ah, primera glorieta d'ell'anyo. Glorieta, primera de la vida...

«Aquest és el nostre «orode», la nostra religió: com la força, però una força primària».

Y ve la nova generació, ara, per l'octubre, a la gran casa Universitària, y la veia vida acadèmica, encarcerada y miserable, hipòcrita y viciosa, se proposa una acció falsejada: *«estudiar»*. Una acció impossible — y, dins l'impossibilitat, heroica per les excepcions gens abundoses. — Me voleu dir, per favor, que n'ha de l'Antiguitat clàssica o de la Filosofia moderna l'imminent doctor per l'Universitat de Santiago, per la de Granada, per la de Madrid, Saragossa o Barcelona? No es una mossa blanca! xicot que ha llegit la *«Ética»* de Spinoza, o ha comentat escrupolosament el *«Discours de la methode»* de Descartes? Què és ja que sab llatí?

Ja fa bonic parlar de la «hegemonia» de Catalunya, de la «superioritat» d'uns o de l'inferioritat dels altres: però quina autoritat tindrà la veu d'un jove — polític o doctor universitari — que mai ha fet res per a deslliurar a la seva generació del pecat mortal de l'incultura?

El tipu del noi bellugadís, no es pas lo que demostra la superioritat d'un estat d'aním col·lectiu. La febre depuradora de pèssimes y fredors, — la febre de fer coses, — ja es molt, per si sola; però cal aprofitar-la, car per si sola no es cap.

Tot indica que una nova acció, menys sorollosa, més íntima, ha de començar: la acció, humil en aparència, però intensíssima y gremient revolucionària, d'anar trobant a tots els cors — a cada cor de divuit anys — demanant forces, forces joves, per la pròxima creuada.

Allà ont es pugui alçar una Universitat popular, que l'Universitat popular sigui un fet; allà ont es pugui fer amistat ab els estudiosos de totes les gèrarquies y circumstancies, dignificant l'amistat fentia produir fruits d'aquella qualitat extrema que va fer possible l'aparició de l'Assag de Loke, com a resultat d'una serie de converses d'amics.

Girals ulls eners, mira del sígle que és, y considerant camí llarguissim a fer encara. A fora la puerilitat de volguer ésser «el millor d'Espanya». Hi ha molt mèrit, francament, en aquesta proesa? No. Segons el camí del teu temps, de l'Humanitat, y no segons l'arrossegament dels mesquins has de regular la teva velocitat en la dura via. Deixa la folia pretensió de que «prenguin per exemple»... aspira, abans que tot, a que'l teu Exemple sigui tant alt, tant alt, que toqui al cel. Recorda la sentència savia y corajosa: «qui tria pedres a la llua, segurament no hi arribarà; però, al cap-d'avall, serà un bon tirador de pedres».

No la fama petita, no, si ets ambiciós: la glòria! La glòria forta, la glòria austera, la glòria sentida, l'abassada d'amor ab la Posteritat: una posteritat feta de tots els homes, — de totes les vides dels homes futurs.

Que'l teu menyspreu de les petiteses d'avui, de les baixeses del modern públic sigui prou fort per no aconsellar ab res menys que ab la glòria.

Y així. Y que ho coneixguis y que t'ho «ortiquis». Però tu fés la via, lenta, tranquil·la, reposada, serena y entusiasta. Si, perquè això és lo propi de la Joventut. Això és el caràcter d'aquesta edat de la vida, en les col·lectivitats veraderament superiors o hegemoniques.

Que'l Sentiment de la glòria sigui per tu un símbol de la dignitat que t'impone a tu mateix, en l'estudi y en la vida; jura't tu mateix, en lo més íntim de la teva ànima jova, no rebaltaré donant per Ideal a la teva vida quelcom que brilli menys que la Veritat y el premi de haver-la amada o descoberta: la Glòria.

Omple la teva memòria del record dels grans homes humils del Pensament. Fes un Manament de Déu d'aquelles paraules de Carducci al jovent d'Itàlia: *«Studiare, studiare, studiare; Meditare, meditare, meditare»*.

Estudiar y meditar; no s'han descobert encara d'altres camins per aprendre les coses, per intimar ab els pensadors més grans de totes les èpoques y de totes les patries, per apropiarse la substància de les coses antigues y de les coses del nostre temps.

A totes les terres veraderament «hegemòniques» y «superiors», s'estudia, se medita molt. No hi ha exemple de cap Dictadura espiritual que no vingui de l'etern para: l'amor a l'estudi. D'aquí procedeix tot. Y es inútil cercar en lloc més els resultats...

Les joventuts que varen fer més tard les Patries, ja'n felen de revistes; ja escrivien «pel públic»; però se preparaven molt, se preparaven ardorament, sols se permetien el passeig després de l'exili voluntari de la companyia dels homes.

Lluny els ulls d'aquí. Els exemples no són aquí. Són a moltes lloges de distan-

cial. Voleu aquell grec que consumia la última gota de la llàntia, inculat sobre un llit? Si us mira un instant, veureu que és jove; si us heu fixat en una de les seves mans, hauréu vist que té una bola pesant de bronzo, a curta distancia de terra; y, a terra, una copa de vidre. Tot això ho combina pera no dormir: no deixar escapar la bola de bronzo fins en entrada de jorna... Aquest és el vostre model.

Voleu ara aquell alemany, voluntariament exiliat de la companyia dels patriotes de l'època? Està en una època de antifrancèsisme, de nacionalisme alemany, d'amor a la Patria, a la Llibertat, a l'«emancipació». Ell no vol saber res. Tranquil·lament se prepara pera un estudi sobre: «Principi de raó», y pera meditar y escriure ha escollit aquest bell roed de Rodolstadt. És jove y gens fred; apassionadíssim y originalíssim. Però ha decidit consagrar tota la seva vida a la Veritat. Als vintioque anys treballa per la glòria, en filosofia, com vocalista, des de la divuit, — membres de Joventut republicana o de Centres y Aples — treballa per la vanitat d'un «petit nom» en política.

Ah, miseria del «nom petit»! «Petit nom» nascut d'una ambició petita, en una ànima petita. Petit nom, perquè no sou joves, perquè no teniu la facultat-príncep de Joventut: la facultat de sentir y la capacitat de somniar!

Mireu aquell angleses, tot delicat y fi, modestíssim y intel·ligentíssim. Sembla trivial, però és un geni. — Vosaltres samblau gens y sou trivials. — Té un món de coses — de notícies y d'idees — al cap; y al cor té'l projecte de deslliurar les dones del llur esclavatge y d'alsar la veu en pro del *«Land Tenure»*. Al cap té la il·lusió y al cor té l'Amor. Sab el grec y el llatí, — lo que no l'impedirà treballar en pro dels ideals socials, en pro dels obrers y en pro de les dones. És clar que estima ell, la seva Anglaterra; però tot mateix que l'estima, li fa honor. Vosaltres, en cambi, esperau cobrirvos ab l'honor que rajarà a dolls d'una patria «hegemònica»... y no us fa res de començar per ésser ignorants.

A Grecia, com a Alemany, com a Anglaterra, quan un poble es ordat a fer grans coses, s'ha conegut aviat per l'aliança entre la Joventut y la Glòria. La Joventut, per un instint superior, s'ha concentrat pera expandir-se.

Molts signes m'han fet creure sempre en la dignitat y en la grandesa dels destins de Catalunya; però no crec que Catalunya sigui una excepció en l'orde de les naus històriques. Y mentres la Joventut catalana no senti com un Manament de Déu aquell imperatiu: *«Estudiar, Meditar»*, serà ridícol parlar de «superioritat».

Fomentar aficions a les coses de l'Esperit, és el remei.

Y això és la meua Política.

DIEGO RUIZ

27 setembre.

Ecós

Per damunt de l'obra dels que odien, va fent camí l'idea fraternal.

En l'última reunió de l'Institut de Dret Internacional, celebrada a Ginebra en el setembre de l'any passat, en la segona Conferència de la Pau, y en el Congrés de Stuttgart, s'han discutit doctrines de bondat arbitratge internacional obligatori; declaració previa del rompiment de les hostilitats; limitació dels armaments, y altres temes que adueixen més reglamentació de la guerra que de la pau, demostren sentiments generosos d'amor als efectes dels conflictes.

No'ns trobem, doncs, de l'irresistible al d'aplegar, al d'idees justes que s'extenirien; de l'heroisme que arrelarà en la crònica de paraules vivents y presentatives d'un estat de consciència col·lectiva.

No s'evitaran totes les lluites sanguinantes, però se n'estalviaran algunes.

Y no es pas imprudent la tasca. Desde la primera Conferència pacífica de l'any 1899, s'han tornat tractantse convencions d'arbitratge entre distintes Estats.

No es imprudent, no, la tasca, y tots hem de dirigir les nostres forces a l'extensió de aquell imperalisme de germanor.

Llegiu lo que digué Mr. Neldoff en el discurs presidencial que oíen els representants de 47 nacions en la darrera Assemblea de La Haya:

«Però no'ns devem desanimar d'«emancipar» a la realització de l'ensomni de la Pau universal y la fraternitat entre tots els pobles, els quals ensomni són, després de tot, les més altes y naturals aspiracions de l'ànima humana. No es, per ventura, condició essencial de tot progrés la persecució d'un ideal vers al qual se ompliu sempre, y s'ont jamai s'arriba?»

«Pensem, valentment, a l'obra; guli els nostres passos la brillant estrella de la Pau universal, que mai aconseguirem, però que'n condurà cap al bé de l'humanitat y tot lo que podem fer, dintre les nostres modestes limitis, per que'ls individus tinguin medís d'«alliviar» del pes de la guerra y els Estats evitaren les confites, donant lloc als Govers que representem pera rebre la gratitud de l'humanitat».

UNA gran part dels conceptes del parlament del Jauré al mitling del Tirol, a París, el Manifest contra els expedients al Marroc endreçat als treballadors de França y d'Espanya, pels Consells generals dels partits socialistes de les dues nacions; l'article de Lléo Tolstói titulat «No mataràs», y l'intenció de celebrar a Washington, en la primera quinzena del proper novembre, una Assemblea de la Pau entre les Repúbliques de la Amèrica Central, són altres fets reveladors de la existència d'aquella onada de fraternitat que va extenir-se, d'aquell propòsit de tolerància que tant bé ha expressat en Babel en les hermoses paraules que pronuncià en el Congrés d'Essen:

«Soc ateu com a particular però no com a home de partit. Cada qual pot ésser ateu o cristià o voluntari, y el partit no té dret a intervenir en les conviccions religioses tant sols en el cas de que les fassi objecte de propaganda».

No hi voleu, en el paragraf don Bebel, un argument pera l'obra d'armonia que està realitzant Catalunya?

Germà: no'm vols estimar perquè tu ets ateu y jo soc cristià?

Germà: ens havem d'odiar perquè jo sigui republicà y tu monàrquic?

No coincideix en l'amor a la patria, en l'amor als desvalguts, en l'amor a tots els homes?

L'odi és una negació: siquem afirmatius, germà.

SEBASTIÀ, de l'actual moviment polític de Catalunya, el pensament generós que l'ha creat, qu'ha quedat de la Solidaritat catalana?

Un pacte electoral, una conxorxa egoista, el monedís de la dedicació de San Maur.

«Que's de l'«anxany», doncs, que's que no veuen el valor d'amor que les junta a tots els patriotes pera la lluita contra lo odi, lo perniciós, lo viciós, no el comprenguin l'impulsu redemptori?»

Aquí la teniu la nostra obra de pau; aquesta és la nostra missió fraternal.

Catalunya, Valencia, Galicia, Bascia, Extremadura, són, per ara, els devaners de la futura assemblea salvadora.

Al dels que la destrorin, al dels que la contradiguin la redempció d'Espanya!

De política

El viatge a Galicia

Ha causat excelent efecte en l'opinió catalana l'acord de la Junta de Solidaritat y representants solidaris en Cortes, de realisar el viatge de propaganda a Galicia, del qual tant se n'ha vingut parlant fa algunes setmanes. Els patriotes propòsits d'extendre la Solidaritat per totes les terres espanyoles, fent revirar en aquestes el condomini esperit públic y animant, ab l'exemple de Catalunya, a refer la seva personalitat y a deslliurar-se del contrallisme y dels encisos, han estat excelentment aconseguits per tothom.

Així demostrà Catalunya la fàcilietat de aquella imputació que tantes vegades se li ha fet, de que es egoista y poc amiga dels altres pobles espanyols. Catalunya treballa arduament per la seva redempció, es veritat; però li queda encara en la seva ànima encara una gran preocupació: començar en la redempció de les terres germanes.

L'expedició dels propagandistes solidaris la comandaran els senyors Ventosa y Calvell, Valles y Ribot y Odon de Buen, als quals se juntarà a Valladolid el senyor Salmerón.

De Barcelona sortiran els solidaris el propi vent divendres, dia 4.

De la nova estratègia lerrouxista

L'heroe anònim que posà el ram subversiu entre les corones col·locades anteriorment en l'estatua don Casanova, anant a denunciar després, ha fet escola. Dintre Barcelona y fora de Barcelona. En la nostra ciutat, ja parlarem dies endarrera de l'intent de pintar una bandera espanyola en el cos més «excusat» de l'Autònoma, Autonomista del districte 28, intent que per un atzar no pogueren realisar els seus autors com imaginaven. Fora de Barcelona, els anticollaboradors de Palafrugell, mitja dotzena d'infelissos a tot estirar, han sentit una noble emulació davant d'aquestes heres d'indignitat y han procurat imitarles tot lo bé que han sabut.

Per això intercalarem en *«Mori Espanya»* en una de les firmes posades en l'album de Sant Sebastià, del terme d'aquella vila, denunciant en canet la troballa al governador civil de Girona y al ministre de la Governació. Però els anticollaboradors de Palafrugell han tingut lo que'n diuen els castellans *«mala pata»*. Figureu-vos qu'el *«Mori Espanya»* l'anaren a intercalar precisament en la rubrica d'un nen de dotze o tretze anys!

A Palafrugell, com es natural, tothom se'n riur de l'estupenda troballa. Com en totes les poblacions catalanes petites, allí tothom de conèix y tothom, per lo tant, està en el secret de la manobra. Cartes particulars que hem rebut certifiquen que la nova no ha produït l'efecte que'ls autors de la troballa's proposaven, sinó un de tot diferent: el de provocar un sentiment de repulsió per lo que, ademés d'indignitat manobra política, pot obeir a una baixa venjança personal.

Lo deplorable en tot això és les molesties que s'ocasionen a digníssimes famílies, que estan molt per damunt de les malalties ranuques d'un brètol o d'un desequilibrat.

Elecció de delegats federals

El Comitè Republicà Democràtic Federal de Sant Carlefa als seus correl·ligaris que s'agutin inscrit en el Cens y que no pertanyin a cap més partit, a l'elecció dels seus delegats de l'Assemblea Regional que deu celebrarse ab arreglo a les bases d'organització del partit.

L'elecció tindrà lloc a les deu del matí y a les quatre de la tarda del dia 29 del corrent, baix la presidència del Comitè local.

Les eleccions tindràn lloc en el local del Centre Republicà Democràtic Federal de Sans, Carretera Reial, 212, baixos.

Banquet íntim

Ahí varen reunir-se en íntim banquet a «Gin Martín» els diputats a Cortes senyors Carrer, Marial, Corominas, Junoy, Cambó, Rahola, Valles y Ribot y els senyors tinent d'aralde y un regidor de l'Ajuntament manóres, pera tractar de la manera d'establir la Solidaritat a Menorca.

Per les impressions que hem pogut recollir, sembla que's traduiran rapidament en hermoses realitats les aspiracions d'aquells bons catalans de l'illa germana.

Miting inaugural

El Centre Republicà Autonomista del districte VI (Carnà, 64, primer), celebrà avui, a les nou de la nit, la seva inauguració ab un miting de Solidaritat catalana, en el qual hi pondran part els diputats provincials senyors Xiberta y Fajó, el regidor senyor López, y els entusiastes propagandistes senyors Boig y Pruna, Umbert y Gil.

L'acte serà presidit pel diputat a Cortes don Juli Marial.

Miting commemoratiu

Demà diumenge, a les nou del vespre, tindrà lloc al Centre d'U. R. del districte VII (Març, del Duero, 102 y 104), un miting de propaganda republicana y solidari en commemoració de la revolució del 88, acte al qual pondran part els senyors Layret, Mará, Nogué, Mico, Gubern, López (don Guillem), Borrell y Sol y Orobí.

Queden convidades a l'acte, que promet revestir importància, totes les entitats adherides a la Solidaritat catalana.

del Jurat dels Jocs Florals, tindrà lloc a la una de la tarda, preparant-se a l'eminent dramaturg Ignasi Iglesias una entusiasta rebuda.

Seguidament els hostes se dirigiran cap a Olla Vile, ont l'aralde senyor Casagolda donarà la banyalada als arribats.

A les tres de la tarda, en tren especial y acompanyat d'una nombrosa comissió de taragonins, arribarà a Reus l'Orfèol Tarragoní, dirigint-se a Olla Vile, davant d'ont entonaran l'«El cant de la senyera».

A las quatre, en el bonic Teatre Circ, tindrà lloc la Festa dels Jocs Florals, llegint al discurs presidencial l'Ignasi Iglesias y ocupant, com ja hem dit, el trono de la Reina de la Festa, la distingida dama donya Francisca Soler de Rusiñol.

Les senyores que faran costà, en Cort de Amor, a la senyora esposa del senador per Tarragona senyor Rusiñol, són les següents: Isabel Llevat, Irene Marit Sabat, Magdalena Abelló, Agnà Casagolda, Encarnació Massó, Rosa Massó, Roseta Sabat y Carme Castells.

Just ab els Jocs ja hem dit, els autors premiat en els Jocs són els senyors Girbal, Gambús (Xavier), Tarrats, Aragall Massip, Lladó Figueras, Modest Gonzalez, Ramon Vinyas, Ribes Carreras, Sardà Ferran, Balcells Prat, Folch y Torres (Joan), Víctor Olla y Josep Aladern.

El discurs de gràcies anirà a càrreg del diputat per aquella circumscriptió don Juli Nougues.

Amensarà l'acte la banda del Centre de Lectura d'Aquella ciutat, la qual interpretarà una col·lecció de sardanes.

Després dels Jocs Florals, en el mateix teatre, l'Orfèol Tarragoní donarà un concert, baix el següent programa:

«La gata y el Botre» (tres seccions), Pujol; «Diumenge» (secció de senyores), Dalció; «Ave-Verum» (tres seccions), Mozart; «Els pescadors» (secció d'homes), Clavé; «La mort de l'escolà» (tres seccions), Nicolau.

La Comissió organitzadora dels Jocs Florals, farà present a la senyora de l'Orfèol Tarragoní, d'una hermosa llasada, en la qual, pintada per l'artista d'aquella població senyor Fargas, hi figuraran els escuts de Reus y Tarragona, enllastats y una figura simbòlica d'«Els Segadors» damunt de l'escut de Catalunya. L'Ajuntament, també regalarà una corbata a la senyora de l'Orfèol.

En tren especial tornarà altra vegada l'Orfèol cap a Tarragona, al començar la nit.

Seguidament, en el Restaurant de París, se celebrerà un banquet en honor del Jurat y postes premials, celebrantse després, en el teatre Circ, una funció de gala en honor del Jurat, Reina de la Festa, Cort d'amor y postes premials.

Veuuau el programa d'unes festes ben catalanes.

Tot passant

Pera la pròxima campanya

Un amable comunicant, en Francesc Sanguis, m'expone, en carta que acabo de rebre, una idea que m'ha semblat digna de ésser llemada a la publicitat, per lo que ella pot contribuir al desenvolupament de l'acció catalana.

El meu comunicant preveu, y ab molta raó, que la pròxima campanya parlamentària serà de dura fadiga pera ls representants de la nostra Solidaritat. La discussió dels quatre-cents articles de la llei d'Administració que en Maura ha projectat per reventar — perdonis lo groller de la paraula en gràcia de la seva justesa y energia, — la acció de Catalunya, exigirà dels nostres diputats y senadors un esforç semi-heroic.

Pera oposar-se al magnífic intent den Maura, pera aconseguir que la llei se modifiqui en allò que tira més directament a estirar la protesta catalana, pera aconseguir que Catalunya resulti lo menys perjudicada possible d'aquesta llei traïdora, necessitaran estar sempre al peu del canó, lluitant sense repòs contra les males arts de les oligarquies dinàstiques, contra l'imposició de la formidable majoria parlamentària.

Pera alenar-los en aquesta lluita, l'essential comunicant proposa organitzar una serie de mitings, escalonats durant el temps que durí la discussió de la llei.

«Aquests mitings», diu la carta — podrien celebrarse, per exemple, tots els dissabtes o diumenges, en un dels districtes de Barcelona y en una o varies poblacions grans de Catalunya, alternant les comarques y els districtes. D'esser possible, devrien pendre part en ells els diputats provincials y regidors de les respectives comarques y poblacions, ademés dels altres patriotes que, voluntariament o designats pels centres solidaris, ho fessin. Acabat el miting podrien enviar-se telegrams al jefe del Govern en sò de protesta, y al jefe de la minoria solidaria y al diputat del districte en el qual s'hagués celebrat l'acte, ratificant la confiança dels catalans».

No cal dir que l'idea la crec oportuna y de bones resultats.

Però crec també que aquesta campanya hauria d'iniciar-se abans de començar la discussió de la dita llei y que haurien de iniciar-la els diputats y senadors solidaris, com segurament ja ho tenen en projecte.

J. POUS Y PAGÉS

DE TOT EL MON

CONTRA L'OPI El ministre de les Colònies franceses envia instruccions al governador general de l'Indo-China pera arribar a la supressió progressiva de l'ús de l'opi en les colònies franceses de l'Extrem Orient.

Se tractava de no permetre que s'obrisin més fumadures, augmentar el preu de la «droga» y de borrar de les llistes d'alcòhol als funcionaris fumadors. El governador general, en presència de aquestes instruccions, ha pensat que la qüestió de la supressió progressiva de l'ús de l'opi era capital pera l'Indo-China, ja que la venda de la droga alimentava en gran part el pressupost general de la colònia. Així, doncs, ha constituït una comissió encarregada:

Primer. D'estudiar les condicions actuals del consum de l'opi a l'Indo-China.

Segon. De proposar les mesures susceptibles de suprimir progressivament l'ús de l'opi en tot el territori Indo-Chinès.

Tercer. De cercar medís de riques propis pera suplir als ingressos qu'el consum de l'opi proporcionava al pressupost general, ja que la supressió d'aquest consum farà una gran merma al mentat pressupost.

ROBUSTINA DURAN Y ESPAÑA

temps igual quantitat a l'arrel municipal. Aquest és l'estat del problema qual solució és molt difícil per al Govern.

Els senyors Sánchez Toca y Oms, o un dels dos, tenen que cedir, puix, com es natural, el problema no's redueix sols a l'Ajuntament de Madrid.

En igual condició se troben els Ajuntaments de totes les grans capitals, i senyala que signifiqui un privilegi irritant no se podrà concedir per l'Estat a l'Ajuntament de Madrid un benefici que no arribi als demés.

En la sessió d'avui hi hagué un viú ineluctable entre l'arrelde i don Pau Iglesias. Al parlar el senyor Sánchez Toca de la prestació personal pronunciada pels regidors socialistas estimà ofensiu per a ell.

Ya dir l'arrelde que les vagues s'organitzen sempre per obrers que no treballen. Don Pau Iglesias, indignat, va dir que tenia l'honor d'haver organitzat algunes societats de resistència i més d'una vaga.

Vaga especial

En la Junta d'accionistes de la Reineria de Bilbao, presentà la dimissió ab ca- racter irrevoable, el conseller don Ca- lla Rodríguez, que retornà a Madrid tant aviat com dimissió.

Aquí fou rebut per tots els empleats de la Reineria a Madrid, els quals s'han de- clarat en vaga, junt amb els de provincies, per haver presentat la dimissió'l senyor Rodríguez.

Les inundacions de Málaga

El governador civil d'aquella provin- cia ha enviat aquest telegrama: «Encara que sentint autènticament de la capital en aquests greus moments, he vist tant clar que m'ha posat pels carrers anegats aixeca abstinents i dona paciència a pobres gent, que he marxat avui a Campanillas, d'on he tingut noves gravíssimes».

Hi han dificultats per recórrer els deu kilòmetres que dista, i el quadro que presenta és imponent.

Els rius de Campanillas y Guadaluza que allí concorren, varien orèixer tant, que s'inunda l'estensíssima i rica planu- ra en la qual està el poble.

Les viayes que existien com únic cultiu, estan cobertes de llot i per tot arreu se venen botes arrosegades desde cellers, carros i cavalleries mortes.

Són moltes les cases d'aquella zona que tenen destruccions y són moltes les derrocades.

Sorpren, al veure aquest quadro, que sols se sapiga que hi ha cinc víctimes, encara que's creu que n'hi han altres tantes més.

Com que en aquest moment tots els pànners estan plens de gom a gom, les ullites han quedat destruïdes o cobertes d'una espessa capa de fang.

La perduda és total, no sols de la fruita, sinó de les caixes cobertes de llana, etc.

En un lloc difícil d'arribar, perquè l'aval que montava s'enfonsava en el fang que era tot y n'hi havia mitg metre, hi havien tres dels morts.

He repartit socors que m'havia donat el senador senyor Reig y altres tants nous y he deixat qualsem confortat aquell poble, que espera socors de més latituds.

Què ab persones d'allí calculen de per- dures, passar aquestes de 500,000 pesetes, per tenir allí les importants finques persones acobdables de Málaga y altra porció de propietaris més modestes.

Estant allí, ha comensat a ploure a bota y a barrals y tement pogués inco- municar-me ab Málaga, he vingut ab tota la rapidesa que m'ha permès el cavall y el camí.

M'ha acompanyat el primer qüeso de la Guàrdia civil senyor Arranz y hem vist també l'hooc on estava'l pont de Campa- nillas, de la via fèrria, format d'un sol graó de ferro armat, y encara que sembla impossible està a 200 metres riu avall.

Tal vegada demà quedí restablert el servei y el tren circular ab transbord.

Tota la tarde que està plovent, y encara que no en forma tant forta, me pre- ocupa com també al veínat.

Ab aquest motiu aixequen famílies darrers galgues demanant alberg, que's hi donen en galeries y golfes d'aquest edi- fici.

El bisbe desde'l primer moment y pos- terior, ha vingut a oferir-se y expressar aqu dolor per les perdudes de la provin- cia y senyaladament per les que han tingut les esglésies de la capital.

Apenes havia obtingut el ministre les anteriors noves oficials, se trenca la co- municació telefònica oficial, que's feia pel tel. de Granada.

L'acomunació era completa. Se procura per tots els medis utilitzar el tel. d'Almería, que també estava inter- rupta a causa dels temporals.

El senyor La Clerva esperava epa- ra en son despatx a les dues de la matí- nada y que's restablís la comunicació, per- ò amb els efectes del nou alagut de Málaga.

L'alagut a Granada

Aquest mitgdia'l Governador civil de Granada ha enviat al ministre de la Go- vernació'l següent telegrama oficial: «Acabo de tornar de Loja, on he anat acompanyat d'un enginyer d'Obres pù- bliques y l'arquitecte provincial, per adoptar les mides que fossin neces- sàries».

No hi ha desgracies personals. El temporal ha destruït algunes hortes de les que existeixen a l'entrada de la ciutat.

La tempesta descarrega sobre la serra anomenada Periquete, en la qual se for- ma, orient sobre la part de la ciutat si- tuada a la falda de la mateixa, cascades corrent que arrossega algunes roques y grossa quantitat de pedres. Unes omplir- ran alguns carrers de la població y altres foren a parar al recollidor destinat a re- collir les al·ludges que baixen de la serra.

Se va rompre en distints punts de la població'l recollidor de les al·ludges, in- vadiant aquestes les botigues y carrers de diverses cases. L'aigua arrossega de- algunes tendes y s'emporta mobles y an- imals de famílies de posició modesta.

Els industrials completament arruinats són pocs. Són en major nombre's que han sofert perdudes.

Les cases inundades són unes quaranta. El hi ha famílies sense cap moble y sense roba.

Molts carrers han d'esser totalment arreglats.

Més de cent homes estan ocupats en treure'l llot de les habitacions inundades y facilitar el trànsit en els carrers aont la corrent aplaia padres y terra.

Se procedirà ab lleugeresa a arreglar en lo possible els desperfectes, qual mi- nuciosa enumeració he encarregat a l'arrelde consigni oficialment para co- neixement de V. E.

Quan l'inundació era més violenta y demanaven socors desde'ls balcons els veïns, el sereno Antoni Rojano, que ab dificultat resistia la corrent, feia ab un martell forats a les portes de dues cases para donar sortida per la part del carrer a l'aigua que entrava pels carrers.

Així salvà als veïns d'aquelles cases. L'aigua que sortia pels forats arros- trà vuit metres al sereno, el qual, agafat a una reixa, logrà aixecarse.

Vegé una família composta de matri- moni y dues orlatures en una casa pro- pèria, y malgrat el perill de quedar en- rollat per la corrent, agafà a les dues orlatures y les portà a una altra casa de la vora.

He fet comparèixer a ma presència a Rojano y l'he felicitat en nom de V. E. per son procedir y després de gratificar- le he ordenat al senyor arrelde de Loja comensar l'inspecció de l'opòrtit expedient para que V. E. pugui, al ho oreu jut, concedir-li la creu de beneficència.

A ma sortida de Loja plovia a bota y a barrals en la serralada propera a la ciu- tat.

Inundacions a Cádiz

CADIZ.—Desde la matí nada ha caigut damunt la ciutat un fort alagut, que ha durat algunes hores, causant grans des- perfectes.

Els carrers de la part baixa de la po- blació han quedat completament inon- dats, entrant l'aigua als baixos de les ca- ses.

En algunes d'aquestes cases la força de la corrent destrou mobles y embans.

Els horts propers al Guadalete han que- dat arrasats.

No hi ha desgracies.

Més dels temporals

MÁLAGA.—En la finestra de telègraf hi ha una llarga cua de persones que s'ap- ressen a dipositar telegrams.

Anís comensà de nou a ploure fort, tant que s'interromp el treball de sa- lement.

A les nou de la nit el riu Guadaleme- dia havia crescut un metre, temen- te que novament sortís de mar.

Els xutels dels serenos y el trillitge de les campanes avisaren als veïns para que's posessin fora de perill.

Foras de la guàrdia civil y carrabiners audiren als barris de Perchel y Trinitat.

S'han enfonsats tres cases més en els barris extrems.

El barri de Caputxins ofereix un nou perill.

El riu ha pujat mitg metre més, arren- cant quatre metres més de la muralla de defensa.

Avui ha parat quelcom la pluja, retor- nant alguna esperança a l'aním, puix el riu comensà a minvar.

El director d'Obres pùbliques y el ge- neral Del Río recorren els carrers desde la matí nada.

Ab el Govern han conferenciat amós senyors.

Tots han repartit almoines, però lo en- viat de Madrid és insuficient.

Els periodistes madrilenys han sofert moltes penallitats.

Tingueren que dormir a Cartona per falta de carruatges que'ls transportessin a Málaga.

A Almgia ha plogut durant set hores seguides.

Hi han 27 cases enfonsades.

Els nacionalistes de Biscola

BILBAO.—La diputació del partit na- cionalista organisa una festa que comen- sarà ab un banquet ofert al president de la Societat «Laural-Bat», de Buenos Aires, don Josep Maria Larrea, omissiónal per- ra col·locar la corona que'ls bases resi- dents a la República del Plata dediquen a la memoria del fundador del naciona- lisme Sabí d'Arana.

Al senyor Larrea se li entregará un missatge para'ls germans residents a Amèrica.

L'acte se celebrarà'l dia 8 d'octubre pròxim.

La revista nacionalista «El que's publi- ca a Bilbao», anuncia un congres de co- munistes, druses y sarauoles en un o més actes y operades en un acte, davant totes les obres tenir per argument un fet his- tòric o de costums basques.

Les obres podran estar escrites en castellà o en basco, excepte les operes, que hauran d'estar escrites en basco.

Demà arribaran a Bilbao els joves na- cionalistes que han estat empresonats en San Sebastián acusats d'haver donat orles subversives.

Sos corregidors s'han proposat obse- rvar als ab un banquet la matí nada nit de l'arribada.

Després se celebrarà una vetllada a la Joventut Basca.

Un expulsat

BILBAO.—Ha sortit cap a la frontera, conduït per la guàrdia civil, l'anarquista que fou detingut aquí quan el rei estigué en aquesta localitat.

Alguns oreuen que no es anarquista y que's tracta d'una altra planxa de la po- blació.

La Junta del Cens de Bilbao

BILBAO.—Per tercera vegada se reuní la Junta local de Reformes socials para nomenar president de la Junta munici- pal del Cens, en compliment de la nova llei electoral.

La sessió fou sorollosa, tenint d'atre- carse sense fersel' nomenament, dones els socialistes se n'anaren perquè no's deixava parlar l'arrelde para començar les decisions de l'Institut de Reformes socials.

Reanuada la sessió al poc rato, fou elegit president don Tomas Lastegui, rio capitalista.

Així no s'ha assentat prou bé als socia- listes.

Al Govern civil de Madrid s'han pre- sentat 420 sollicituts para examen de la policia.

Entre les rebudes al Govern civil y les dirigides a Governació desde provincies, somen unes 500 sollicituts para 270 pla- ses.

En realitat no són moltes.

El senyor Moret reunirà'l dia abans de

l'obertura de les Cambres a la minoria liberal para parlarlosi de la pròxima campanya parlamentaria.

Convit a un Congrés

En el ministeri d'Estat s'ha rebut una invitació de l'embaixada alemanya para que Espanya presti son concurs al Congrés de primers auxiliis y salvament, que deu reunir-se a Frankfurt l'any propi- vinent.

Certamen escolar

El subsecretari d'Instrucció pùblica pronunciarà un discurs en el Certamen escolar que ha de celebrarse a Saragossa el mes d'octubre.

Telegrames de pesam

En el ministeri d'Estat s'han rebut te- legrams de pesam de diversos Govers para la catàstrofe de Málaga.

Recomposició de cables

El vapor «Daria», segons noves avui re- buides, ha sortit de Londres para recom- posar el cable de Cádiz a Tànger y Xa- farines-Jaboa y Balera y els interinsulars de Canaries.

Entero d'un diplomàtic

Aquesta tarde s'ha celebrat l'entéro del ministre de Guatemala, mort ahir. Presidí el ministre d'Estat.

En l'acompanyament hi figuraven tots els diplomàtics que's troben a Madrid.

Li han tributat honors de capitá ge- neral foras de l'exèrcit, al manament del general Huertas.

Accident del treball

Un electricista que estava canviant els carbons d'un focu electric del carrer d'Alfonso XII, va caure de l'escala, que- dant mort a l'acte.

Sembla que ha estat degut a una cor- rent electrica.

Crisi econòmica

MÁLAGA.—Els queviures segueixen pu- jant de preu.

Una dotzena d'ous costa aquests dies 5 pesetes.

La Cambra de Comerç està realisant actives gestions para salvar la gravíssima situació creada a les classes mercantils per la catàstrofe.

Gestiona del Banc d'Espanya l'apla- nament de les llores que venen aquests dies.

Els comerciants no estan en condicions d'atendre'ls, fins que puguin normalisar ses operacions.

Estan pendents de pago les duanes, els sueros y els alcohols.

També demanarà al director de Duanes la devolució dels drets abonats pels ar- ticles que s'han avariats, o el permís d'in- troduir lliures de drets iguals cantitats que les perdudes.

Les perdudes sofertes pel comerç són molt greus.

Alguns detalls donen idea completa.

Sols tres comerciants, els senyors Cas- tel, Peña y Creixal, acabaven de pagar a la duana en aquests darrers dies 150,000 francs cada un.

El senyor Peña ha trobat en complet estat de putrefacció mil quintars de ba- caillà.

Interrupció de comunicacions

A conseqüència de l'interrupció de la línia, segueixen detingut els correus.

Para que puguin funcionar lo més aviat possible, un exèrcit d'obres treba- lla en la recomposició de les línies.

Tant sols en el poble de Arroyo de Campanilla treballen 350 obrers.

La seva tasca és molt penosa, dones es- tan ab alguna fins a mitg cos.

La temperatura és molt baixa.

El telèfon ab Campanilla està també interromput.

Perdua del Registre de la propietat

MÁLAGA.—Es objecte de preocupació la desaparició del Registre de la propietat. Les molesties que ocasionarà la seva re- constituïció seran enormes.

A benefici dels inundats

El Centre regional bético de Madrid ha obert una subscripció pels damnificats de Málaga.

El diumenge proper se captarà pels carrers de Madrid.

Además se celebraran altres especta- cles.

L'Associació patriòtica espanyola de Buenos Aires ha girat 25 mil pesetes para les víctimes de Málaga.

Ha sortit l'ex ministre don Andreu Ma- llado, corresponal d'El Correo Español, para fer el repart.

De l'aigut

MÁLAGA.—Són tristíssimes les noves que arriben de la catàstrofe de que ha si- gut víctima aquesta ciutat.

Després dels dies de prova que han passat, ara venen les doloroses conse- qüències.

El poble, cansat y fatigat no pot des- cansar bé, ni portar a la boca confortable alimnt.

L'Ajuntament acordà votar un crèdit de 250,000 pesetes y al mateix temps admetre a tots els obrers que's presentin a treballar, única manera d'acabar ab la terrible misèria de les classes treballa- dures.

Ha establert també menjadors econò- mics para'ls pobres, designant una Co- missió permanent para socórrer als dam- nificats.

La casa Larlos ha avenusat una im- portant quantitat ab aquest fi.

El Crèdit Mercantil s'ha compromès a servir mil racons diaris, entregant además 500 pesetes.

El servei de la neteja no s'ha pogut or- ganisar ab rapidesa y bé, per l'actitut en extrem sensible dels obrers.

Aquests exigelxen cinc pesetes de jornal y treballen sols de sol a sol, y així que n'ha vigut una multitud dels pobles veïns y tots han estat acceptats.

El diputat a Cortes senyor Alvarez Net ha sollicitat del ministre de la Guerra que enviï a Málaga batalló de sapadors mi- nadors que hi ha a Sevilla.

Ab aquesta força activa y disciplinada, la neteja dels carrers en els barris baixos se farà ràpidament.

No es possible calcular quants dies se tardarà en la neteja y higienisació de Má- laga.

Els carrers estan coberts per una capa de fang que en alguns punts arriba a un metre d'alçada.

En els murs de les cases en peu se no- ten senyals de la creusada de l'aigua fins una alçada de tres metres.

Els cadavres que van descobrint-se en

terrats en el fang estan descomposats y en alguns carrers l'atmosfera és irres- pirable.

Al comentiri es casi impossible l'es- tado.

Els morts en estat de descomposició estant apilots.

Ha quedat despullat el mercat d'Al- fons XIII.

A l'hospital agonitzen alguns ferits re- collits el 24.

Al comentiri hi se desenrotllen escenes doloroses.

La segona avinguda de l'aigua ha ocu-onat l'enderrocament de més cases y de cases escolars municipals.

El temporal ha minvat d'una manera considerable.

La tarde es bona y els nivells han des- aparegut.

La rent de la ciutat s'ha llenat al var- rer para observar l'alcans de la catà- strofe.

Arriben molts turistes.

Les fondes estan plenes de gent.

Molts establiments financers han fet importants donatius.

Se calcula que ascendeixen a 2,000 el nombre d'habitacions que no podran esser habitades en molt temps y en 12,000 les persones que han quedat sense llar.

Durant l'inundació d'Almgia les al- ludes penetraren en el cementiri, arro- segant 88 cadavres.

Ha desaparegut el rector de Riogordo, temen- te que s'hagi ofegat.

També hi ha moltes desgracies a Casa- Bermeja.

AVIÀ.—Desde fa tres dies està plovent en aquesta capital.

De molts punts de la provincia's reben noves en el govern civil donant compte de les pluges.

Ab aquest motiu, la població presenta un aspecte tristíssim.

VALLADOLID.—Desde ahir plou sepe- parat sobre la població.

El riu Pisuerga ha sofert una gran cre- scuda.

El ministre de la Governació he re- but telegrams del governador de Va- lencia dient que en el proper poble de Beniparral s'ha sortit de mar, a con- seqüència de les pluges, el riu, inundant la població.

En alguns punts l'aigua arriba a un metre y mitg d'alçada.

Han mort ofegats molts animals casa- nians.

El governador de Guadalejara co- munica que en els pobles de Berninhe y Santa Maria de Poyos desbarregà'l dia 24 una tempesta que durà tres hores, de- struint les plantes y oulletes.

Quasi tots els veïns han quedat arrui- nats.

No's tenen noticies de desgracies per- sonals.

El governador de Jaén comunica que'l mateix dia 24 hi hagué un temporal que durà dues hores.

S'hi donaren diverses onses.

Les perdudes materials fins ara conegudes són grans.

Tampoc van ocórrer desgracies per- sonals.

El Pelayo al Marroc

El «Pelayo», acabades ses reparacions, ha sortit de l'anclat de la Carraa y està a la badia de Cádiz esperant ordres para sortir cap al Marroc.

La pau del Marroc

Circulen rumors de que en vista de que les negociacions de pau a Casa-Blanca han donat bon resultat y que la norma- litat s'està fent, les tropes del general Dru- de sortiran aviat de Casa-Blanca.

Temporales a la costa d'Àfrica

Demà sortirà el «Pelayo», el millora'l temps, cap a Rabat, para fer honors al soldà.

No obstant, se creu que no hi podrà anar, perquè reben telegrams dient que són grandíssimes els temporals que regnen en tota la costa del Marroc, fins a l'extrem de que barcos que allí pesquen temen que retornar d'arribada forosa.

Un telegrama de Tarifa diu que a l'E- stat de Gibraltar hi ha hagut alguns barcos ab avaries.

El «Osado», que's dirigia al Ferrol, ha tingut que arribar a un port de Portugal.

Els barcos de guerra

Mentres estigué a l'Àfrica'l «Pelayo» quedará de barco insignia'l «Princesa de Asturias».

S'ha incorporat a l'esquadra'l torpiller «Osado».

El «Carlos V» permanixerà a Tànger fins que tornin els barcos de l'esquadra.

Noves de Casa-Blanca

Les noves de Casa-Blanca són molt sa- tisfactories.

Avui han conserregut al mercat molts moros.

Dos soldats de la llegió estrangera ju- gaven a cartes y se barallaren, disparant un tret un d'ells a l'altra, deixantlo mort. L'agressor se suicidà després.

Segueixen arribant molts moros fugi- tius.

També arribà l'ex governador de la ciutat.

La por dels moros

Molts dels moros que han vingut al mercat prengueren part en el combat.

D

